

Krabbe: Uagtet den høitærede Premierminister allerede tidligere som Medlem af Landstinget har yttret Tvivl om det Hensigtsmæssige i at indføre et Cloaksystem overeensstemmende med den Plan for Vand-, Gas- og Cloakanlægene i Kjøbenhavn, som er udsædret af sagkyndige, med Forholdene nøie bekyndende Mand, og som af en udmærket engelsk Ingenieur, der opholdt sig her i afvigte Vintre for, efter at have gjort sig bekendt med de locale Forhold, at afgive sin Betænkning over Planen, idethede er anbefalet ikke alene som udførlig, men dens Udførelse endogsaa som en Nødvendighed, naar Hovedstadens Forsyning med Vand skulde skee paa den i Planen foreslaaede Maade, havde jeg dog ikke troet, at den høitærede Premierminister vilde have undladt i det foreliggende Lovudkast at optage den Bestemmelse, som af det tidligere Folkething er vedtagen, og som gik ud paa at bemyndige Regjeringen til at udvide Lovens Anvendelse til Cloakanlægget, naar Planen for dets Udførelse endelig var vedtagen, da, som bekendt, Planens Gjennemførelse er besluttet af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation, idetmindste betingelsesviis, og da den høitærede Premierminister som Medlem af det Udvalg, der her i Thinget i sin Tid var nedsat for at afgive Betænkning over denne Sag, selv har deeltaget i Udvalgets Indstilling, at der i Lovene optoges en saadan Bestemmelse. Jeg indseer nu meget vel, at den høitærede Premierministers Stilling til Sagen nu er noget anderledes. Det ligger nu vel i hans Vittringer, at Regjeringen ikke i denne Sag kunde tage Initiativet; men jeg antager dog, at der ogsaa heri ligger en Antydning af, at den høitærede Premierminister ikke vil modsætte sig Gjenoptagelsen af denne Bestemmelse i Lovene. Jeg antager dette saameget mere, som det forekommer mig, at Kjøbenhavns Indvaanere have et uafviseligt Krav paa, at der for Sundhedsstilstanden i Kjøbenhavn gøres Alt, hvad der kan gøres, og at der navnlig foretages Forandringer og Forbedringer i den Maade, hvorpaa Renovationen udføres, og i den hele Indretning af Latrinerne, hvorfra der i de Huse, som kun have en meget indfranket Gaardsplads, omgivet af meget høie Mure og

Bygninger paa 4 til 5 Etager, hvor Luften ikke kan trænge ned, udbreder sig en saa pestagtig Stank, som ikke kan Andet end give enhver udbrydende Epidemie forøget Kraft. Spørgsmaalet om, hvorledes disse Foranstaltninger skulde udføres, vedkommer jo vel ikke Legislaturen; men Udførelsen bør dog efter min Formening ikke standses, fordi der savnes en Bestemmelse, som, naar den optages i Lovene, vilde sætte Communalautoriteterne istand til at iværksætte til enhver Tid en hvilken som helst Plan, uden at Regjeringen derved blev bunden til at samtykke i nogen bestemt Plan, hvilket jo naturligtviis er en Communesag.

Indenrigsministeren: Jeg troer aldeles ikke, at der er nogen Uoverensstemmelse mellem den Maade, hvorpaa jeg behandlede Sagen, da jeg havde den Ære at være Medlem af og Ordfører for det Udvalg, der i den forrige Landstingsamling var nedsat, og den Maade, hvorpaa den nu er behandlet. Jeg har den Tid meget tydeligt udtalt, at jeg aldeles ingen Overbeviisning havde om, at den paataante Cloakinretning vilde være til Kjøbenhavns Bedste. Jeg har ogsaa udviklet, at det ingenlunde forholder sig saaledes, som den ærede Landstingsmand har udtalt, at den engelske Ingenieur, som var her, i det Hele besandt den Plan, som forhen var lagt. Han har jo vistnok udtalt sig meget velvilligt og gunstigt om den; men man seer, at han deels har fundet adskillige meget betydelige Forandringer nødvendige, og deels yttret adskillige Betænkkeligheder med Hensyn til de Vanskeligheder, der kunde opstaae. Han har ikke havt Leilighed til at undersøge Staden saaledes i dens Heelhed og i dens locale Forhold, at han derom kunde have en ganske endelig Mening. Jeg troer heller ikke, at det forholder sig saaledes, som den ærede Landstingsmand mener, at Kjøbenhavns Befolkning har en Begjærlighed efter, at denne Indretning skal komme istand. Jeg vil ikke tale om de meget store Udgifter, som derved vilde paalægges Kommunen, eller om det, som efter mine Tanker er meget værre end dette, at man aldeles ingen Plan har til, hvorledes disse Udgifter skulde lignedes, hvilket i sin Tid vilde binde Legislaturen meget, naar det, efterat Indretningen allerede er vedtagen,